

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В. Н. КАРАЗІНА

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

Кваліфікаційна робота бакалавра
на тему:

«МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ
ТЕХНОЛОГІЙ AI В ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ
ІЗ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ »

Виконала: студентка 4 курсу групи СМК-42
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 061Журналістика
Німенко К.А.

Керівник: канд.соц.н., завідувач кафедри політичної соціології
Бойко Д. М.

Харків— 2024

ЗМІСТ

1. СУТЬ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	5
1.1 Визначення штучного інтелекту	5
1.2 Історія та еволюція AI	6
1.3 Переваги та недоліки AI	8
Висновки до розділу 1.	10
2. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ	11
2.1 Роль AI у сучасній освіті	11
2.2. Приклади застосування AI у навчальному процесі	12
2.3. Вплив AI на якість освіти	13
Висновки до розділу 2.	14
3. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ ІЗ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ	16
3.1 Специфіка застосування AI у медіакомунікаціях	16
3.2 Можливості AI для підготовки фахівців у сфері медіакомунікацій	17
3.3 Ризики та виклики використання AI у сфері медіакомунікацій	18
3.4 Аналіз сучасних трендів та перспектив у використанні AI у медіакомунікаціях	21
3.5. Рекомендації з використання технологій AI для підготовки медіафахівців	27
3.6. Практичне застосування технологій AI у навчальному процесі при підготовці спеціалістів з медіакомунікацій	32
Висновки до розділу 3	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	40
ДОДАТОК А	43

A.1. Огляд головної сторінки університетів які використовують AI у процесі навчання

ВСТУП

У сучасному світі, де технології розвиваються неймовірними темпами, особливе місце посідають інновації у галузі штучного інтелекту (AI). Штучний інтелект, який колись був лише предметом наукової фантастики, тепер активно впроваджується у різноманітні сфери людського життя, в тому числі і в освіту. Еволюція AI відображається у впровадженні передових технологій, що змінюють традиційні підходи до навчання та управління знаннями, стаючи каталізатором змін у педагогічній практиці. Розвиток AI відкриває нові перспективи для покращення навчальних методик, оптимізації процесів навчання та підготовки кваліфікованих кадрів, особливо в сфері медіакомунікацій, яка швидко адаптується до змін у цифровій епосі.

Ця динамічна область технологій, що постійно еволюціонує, створює безпрецедентні можливості для підготовки фахівців, зокрема у сфері медіакомунікацій, одночасно породжуючи нові виклики та ризики. Зі зростанням впровадження AI в освітній процес, навчальні заклади та педагоги стикаються з необхідністю адаптувати свої методики, щоб відповідати новим вимогам цифрової ери, що включає інтеграцію інтерактивних технологій, використання адаптивних навчальних систем та розробку контенту, що забезпечує глибоке залучення та індивідуальний підхід до кожного студента. Вибір цієї проблематики для дослідження обумовлений не тільки її актуальністю, але й значною увагою до неї з боку наукової спільноти, яка визнає потенціал AI у трансформації освітніх процесів та розвитку нових форм медіакомунікацій.

Об'єктом даної роботи є процеси використання технологій штучного інтелекту (AI) в освітньому середовищі.

Предметом роботи обрано перспективи та обмеження використання технологій AI в підготовці спеціалістів із медіакомунікацій, зосереджуючись на аналізі потенційних можливостей та ризиків.

Мета роботи полягає у розробці комплексного підходу до дослідження особливостей комунікації інфлюенсерів в соціальних мережах.

Для досягнення поставленої мети визначені наступні завдання:

- Глибоке вивчення теоретичних основ штучного інтелекту, його історичного розвитку та поточного стану в науковому контексті.
- Аналіз ролі AI у сучасному освітньому процесі, зокрема його вплив на методики викладання та навчання.
- Вивчення специфіки використання AI у сфері медіакомунікацій, включаючи аналіз інструментів та методів, що використовуються в цій галузі.
- Оцінка можливостей та виявлення ризиків використання AI у підготовці спеціалістів, з урахуванням потенційного впливу на якість освіти та професійного розвитку.
- Розробка рекомендацій щодо оптимізації використання технологій AI в даній сфері, враховуючи етичні, правові та соціальні аспекти.

Таким чином, ця робота спрямована на всебічний аналіз впливу AI на сферу медіакомунікацій у контексті освіти, оцінку його потенціалу та визначення стратегій для ефективного та відповідального використання цих перспективних технологій.

РОЗДІЛ 1. СУТЬ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

1.1 Визначення штучного інтелекту

Штучний інтелект (AI) представляє собою галузь комп'ютерних наук, що зосереджена на створенні машин, здатних виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського інтелекту. Це не просто програмування комп'ютерів на виконання певних інструкцій, а створення систем, здатних навчатися, адаптуватися, вирішувати проблеми та робити висновки на основі даних. AI об'єднує різноманітні області дослідження, включаючи машинне навчання, нейронні мережі, обробку природної мови, комп'ютерний зір, робототехніку та інші.

Основні компоненти AI:

1. Машинне навчання (ML): Це серце багатьох систем AI. ML включає в себе алгоритми, які дозволяють машинам вчитися з даних, вдосконалюючи свою продуктивність у конкретних задачах без явного програмування.
2. Нейронні мережі: Це основа глибокого навчання, підгалузі ML. Нейронні мережі намагаються імітувати роботу людського мозку для вирішення складних завдань, таких як розпізнавання зображень та обробка мови
3. Обробка природної мови (NLP): Це технологія, що дозволяє машинам розуміти, інтерпретувати та реагувати на людську мову у спосіб, що здається природним.
4. Комп'ютерний зір: Це технологія, що надає машинам здатність "бачити" і інтерпретувати візуальну інформацію з світу навколо них, часто використовуючи цифрові зображення та глибоке навчання.
5. Робототехніка: Хоча не завжди безпосередньо пов'язана з AI, робототехніка часто використовує принципи AI для створення більш інтелектуальних та адаптивних роботів.

Виклики в галузі AI:

- Етичні питання: Розвиток AI порушує багато етичних питань, включаючи проблеми конфіденційності, безпеки та відповідальності.
- Упередженість та дискримінація: Існує ризик, що AI системи можуть відтворювати або навіть посилювати існуючі соціальні упередження.
- Комплексність та прозорість: Зростаюча складність AI систем ускладнює їх розуміння та інтерпретацію їх рішень [2].

Розвиток та застосування AI стали важливою частиною нашого цифрового світу, впливаючи на багато аспектів повсякденного життя. Від автоматизації промисловості до персоналізації споживчих послуг, від охорони здоров'я до освіти AI продовжує відкривати нові можливості та ставити нові виклики перед сучасним суспільством.

1.2 Історія та еволюція AI

Історія штучного інтелекту - це захоплююча подорож від теоретичних концепцій до практичних застосувань, яка відображає розвиток комп'ютерних наук та технологій.

Рання історія та теоретичні основи:

- 1940-1950-ті роки: Основоположником вважається Алан Тьюрінг, який у своїй праці "Computing Machinery and Intelligence" запропонував поняття машинного інтелекту і визначив "тест Тьюрінга" для його оцінки. Перші комп'ютерні програми, здатні виконувати елементарні інтелектуальні задачі, були створені в цей період.

- 1956 рік: Перша офіційна згадка терміна "штучний інтелект" на Дартмутській конференції, що зібрала провідних науковців у цій області.

1960-1970-ті роки - Епоха Експертних Систем:

- В цей період було створено перші "експертні системи", які використовували знання та правила для імітації рішень та висновків експертів у певних областях.

- Програма Dendral, розроблена в Стенфордському університеті в 1965 році, стала однією з перших успішних експертних систем, призначеною для хімічного аналізу.

- Програма Mycin, розроблена в 1970-х, була однією з перших систем, яка здатна встановлювати діагнози і рекомендувати лікування бактеріальних інфекцій.

1980-ті роки - Поширення та Комерціалізація:

- Цей період позначений швидким розвитком та комерціалізацією експертних систем. Було створено багато комерційних продуктів, заснованих на принципах AI.

- Введення нейронних мереж та концепцій, пов'язаних з машинним навчанням, почало відігравати більш важливу роль у розвитку AI.

1990-ті роки - Період Переоцінки та Інновацій:

- Після періоду "зими AI" у 1980-х, коли інтерес до AI зменшився через обмежені результати, 1990-ті стали періодом відродження завдяки новим алгоритмам та підвищенню обчислювальної потужності.

- Розвиток алгоритмів машинного навчання, зокрема підходів на основі "випадкових лісів" та "підсилювального навчання", відкрив нові можливості для AI.

2000-ті роки та далі - Ера Великих Даних та Глибокого Навчання:

- Розвиток Інтернету та цифрових технологій привів до величезного збільшення доступних даних, що стало каталізатором для розвитку глибокого навчання.

- Новітні технології, такі як конволюційні нейронні мережі, значно покращили можливості в області комп'ютерного зору та обробки природної мови.

- AI почав активно впроваджуватися у різні сфери - від автоматичного перекладу та персональних асистентів до автономних транспортних систем і передових медичних діагностичних систем.

Сьогоднішній стан та перспективи:

- Штучний інтелект стає все більш інтегрованим у повсякденне життя, перетворюючись з наукової фантастики в реальність.
- Продовжується дискусія щодо моральних та етичних аспектів AI, особливо у контексті автоматизації праці, приватності даних та розвитку автономного озброєння.
- Дослідники та розробники продовжують працювати над підвищенням ефективності, зменшенням упередженості та поліпшенням прозорості AI-систем [4].

Таким чином, історія розвитку штучного інтелекту є історією постійного пошуку, експериментів, інновацій та адаптації, що відображає зміни в науковому баченні, технологічному прогресі та суспільних очікуваннях.

1.3 Переваги та недоліки AI

Штучний інтелект, будучи однією з найбільш динамічних і впливових сфер сучасних технологій, пропонує як значні можливості, так і виклики. Важливо розглядати ці аспекти в збалансованому світлі.

Переваги AI:

1. Підвищення Ефективності та Продуктивності: AI дозволяє автоматизувати рутинні та повторювані завдання, значно збільшуючи продуктивність і ефективність робочих процесів. В галузях, де необхідно обробляти великі обсяги даних (наприклад, у фінансах або охороні здоров'я), AI може швидко аналізувати інформацію, забезпечуючи точніші та швидші рішення.
2. Вдосконалення Прийняття Рішень: AI може обробляти та аналізувати дані більш об'єктивно, ніж людина, зменшуючи ризик помилок, викликаних людським фактором. Системи AI можуть використовуватися для моделювання різних сценаріїв та передбачення наслідків рішень, поліпшуючи стратегічне планування.
3. Інновації та Нові Можливості: AI стимулює інновації, відкриваючи нові напрямки в різних галузях, включаючи медицину, освіту, енергетику та

транспорт. Використання AI в науці може прискорити відкриття, наприклад, у фармацевтиці для розробки нових лікарських препаратів.

Недоліки AI:

1. Етичні та Соціальні Виклики: Застосування AI порушує питання приватності, безпеки даних та етики, особливо у контексті збору та використання особистої інформації. Автоматизація, обумовлена AI, може призвести до втрати робочих місць, особливо у секторах з низькою кваліфікацією [1].

2. Упередженість та Дискримінація: Існує ризик, що AI-системи можуть відтворювати або посилювати існуючі упередження, оскільки вони навчаються на основі існуючих даних, які можуть бути упереджені. Це особливо актуально у сферах, де AI використовується для прийняття важливих рішень, наприклад, у кредитуванні, наймі на роботу або судовій системі [2].

3. Технічні та Виконавчі Виклики: Розвиток та інтеграція AI вимагає значних інвестицій та спеціалізованих знань, що може бути перешкодою для деяких організацій. Зростаюча складність AI-систем створює виклики у плані їх підтримки, оновлення та забезпечення безпеки [5].

Перспективи майбутнього: Розвиток AI продовжує відкривати нові можливості, однак необхідний збалансований підхід до його імплементації, враховуючи етичні, соціальні та технічні аспекти. Важливим є розробка та впровадження стандартів і регулювань, які забезпечують етичне використання AI, зокрема, в областях, що стосуються приватності та безпеки даних. Враховуючи потенційний вплив на ринок праці, важливо також зосередитись на перенавчанні та адаптації робочої сили. Розробка прозорих і зрозумілих систем AI стає особливо важливою у контексті "чорних скриньок" глибокого навчання, де процеси прийняття рішень часто недостатньо зрозумілі. Спільнота розробників AI активно працює над зниженням упередженості в алгоритмах, використовуючи більш різноманітні та збалансовані набори даних, а також розробляючи методи для виявлення та корекції таких упереджень [3].

Висновки до розділу 1.

В підсумку, штучний інтелект пропонує як величезний потенціал для позитивних змін, так і серйозні виклики, що вимагають виваженого підходу та активної участі різних зацікавлених сторін - від науковців і розробників до політиків та громадськості. Майбутнє AI буде формуватися не тільки технологічними інноваціями, але й відповідальним, етичним та соціально відповідальним підходом до його розвитку та використання.

Важливо інвестувати в освітні програми та дослідження, які сприятимуть підвищенню рівня обізнаності та підготовки суспільства до змін, пов'язаних з впровадженням AI. Особлива увага повинна бути приділена забезпеченню інклюзивності та справедливості, щоб переваги технологічного прогресу були доступні для всіх верств населення.

Майбутнє штучного інтелекту залежатиме від нашої здатності балансувати між інноваціями та етичними принципами, створюючи середовище, де технології служать на благо людства, забезпечуючи сталий розвиток та підвищуючи якість життя кожного.

РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

2.1 Роль AI у сучасній освіті

Штучний інтелект (AI) відіграє ключову роль у трансформації сучасних освітніх практик, пропонуючи інноваційні підходи до навчання та викладання. Використання AI у сфері освіти не лише підвищує ефективність навчальних процесів, але й відкриває нові можливості для індивідуалізації та адаптивності навчання.

AI значно покращує персоналізацію навчання, дозволяючи адаптувати навчальний процес до індивідуальних особливостей кожного студента, включаючи стиль навчання, рівень знань та мотивацію. Системи адаптивного навчання, що використовують алгоритми машинного навчання, аналізують прогрес учня та налаштовують навчальний матеріал відповідно до його потреб та темпу навчання.

Крім того, AI значно спрощує роботу вчителів, автоматизуючи рутинні адміністративні завдання та надаючи підтримку в аналізі успішності студентів. Це звільняє час вчителів для зосередження на важливих аспектах навчання, таких як індивідуальна взаємодія зі студентами та розробка ефективних навчальних стратегій [6].

Важливим аспектом є підтримка студентів з особливими потребами. AI дозволяє створювати більш доступні та інклюзивні освітні рішення, надаючи інструменти, які допомагають учням з обмеженими можливостями активно брати участь у навчальному процесі.

Окрім того, аналітичні можливості AI відіграють важливу роль у виявленні тенденцій та взаємозв'язків у навчальному процесі, дозволяючи вчителям ефективно налаштовувати навчальні методики та вчасно реагувати на потреби студентів.

Інновації, внесені AI в методики навчання, такі як гейміфікація та інтерактивні навчальні додатки, відкривають нові можливості для залучення та

мотивації студентів. Вони дозволяють урізноманітнити та зробити навчання більш цікавим і ефективним [7].

Таким чином, впровадження штучного інтелекту в освітню сферу відкриває шлях до створення більш адаптивного, персоналізованого та ефективного освітнього середовища, що може значно покращити якість та доступність освіти для всіх категорій студентів.

2.2. Приклади застосування AI у навчальному процесі

Застосування штучного інтелекту в освіті вже не є майбутнім, але сучасною реальністю, яка пропонує різноманітні способи підвищення ефективності та доступності навчання. Штучний інтелект змінює спосіб, яким студенти взаємодіють з навчальним матеріалом, та як вчителі планують та проводять уроки.

Одним з ключових напрямків є адаптивне навчання, де AI-системи аналізують відповіді студентів та їхню взаємодію з матеріалами курсу, щоб адаптувати навчання під індивідуальні потреби кожного учня. Це може включати зміну складності завдань або пропонування додаткових ресурсів для поглиблення знань в певних темах.

Штучний інтелект також використовується для створення інтерактивних чат-ботів та віртуальних помічників, які можуть вести діалог зі студентами, відповідати на запитання та надавати корисну інформацію. Це не тільки полегшує доступ до інформації, але й сприяє активному навчанню.

AI також використовується для автоматизації оцінювання, зокрема у випадку стандартизованих тестів або масових відкритих онлайн-курсів (MOOCs). Автоматизація оцінювання відповідей типу "правильно/неправильно" дозволяє вчителям зосередитись на більш складних аспектах навчання та індивідуальній роботі зі студентами [7].

Іншим важливим застосуванням AI в освіті є персоналізовані рекомендації навчальних матеріалів та курсів. Використовуючи дані про попередні досягнення

та інтереси студентів, системи можуть пропонувати курси, книги або додаткові матеріали, які найкраще відповідають їхнім освітнім цілям та потребам.

Крім того, AI може використовуватися для створення іммерсивних віртуальних та доповнених реальностей для більш глибокого занурення у навчальний процес, що особливо ефективно у вивченні складних тем або для симуляції реальних ситуацій.

Загалом, застосування AI в освіті не тільки полегшує доступ до знань та робить навчання більш ефективним, але й відкриває нові можливості для глибокої персоналізації освітнього досвіду, створюючи більш залучене та мотивоване навчальне середовище.

2.3. Вплив AI на якість освіти

Вплив штучного інтелекту на якість освіти є значним та багатограним, відкриваючи нові можливості для підвищення ефективності навчального процесу і сприяючи розвитку більш персоналізованого та адаптивного підходу до освіти. Завдяки AI, освітній процес стає більш гнучким і відповідним до індивідуальних потреб студентів, що підвищує їхню залученість та мотивацію до навчання.

Персоналізація, яку пропонує AI, дозволяє адаптувати навчальний матеріал до рівня знань, швидкості навчання та інтересів кожного студента, що сприяє більш ефективному засвоєнню інформації та зменшує відчуття фрустрації або нудьги від стандартних уроків. AI може виявити слабкі місця в знаннях студентів і запропонувати додаткові матеріали для поглиблення або виправлення цих прогалин [8].

Інструменти AI також допомагають вчителям у визначенні та зосередженні уваги на ключових аспектах навчального процесу. Автоматизація рутинних завдань, таких як оцінювання тестів та ведення обліку успішності студентів, звільняє час вчителів для більш продуктивної роботи, дозволяючи їм зосередитися на розвитку навчальних стратегій та індивідуальній роботі зі студентами.

Крім того, AI відкриває двері до інноваційних методів навчання, таких як використання віртуальної та доповненої реальності для створення іммерсивних навчальних досвідів. Це особливо корисно у сферах, де практичний досвід є критично важливим, наприклад, в медицині чи інженерії.

Штучний інтелект також сприяє підвищенню доступності освіти, забезпечуючи ресурси та підтримку для студентів з різними освітніми потребами, включаючи студентів з обмеженими можливостями. Це робить освіту більш інклюзивною та сприяє рівним можливостям у навчанні [9].

В цілому, вплив AI на якість освіти є глибоким та перспективним. Використання штучного інтелекту не тільки підвищує ефективність навчальних процесів, але й відкриває нові шляхи для реалізації потенціалу кожного студента, сприяючи створенню більш адаптивної, персоналізованої та якісної освіти.

Висновки до розділу 2.

Впровадження штучного інтелекту в освітню сферу значно змінює традиційні підходи до навчання та викладання, надаючи інноваційні інструменти для підвищення ефективності та доступності освіти. AI дозволяє створювати адаптивні навчальні системи, що персоналізують навчальний процес відповідно до індивідуальних потреб кожного студента, сприяючи глибшому засвоєнню матеріалу та підвищенню мотивації до навчання.

Ключовими перевагами використання AI в освіті є можливість автоматизації рутинних завдань, що звільняє час для вчителів, а також надання підтримки студентам з особливими потребами, що робить освіту більш інклюзивною. AI також сприяє розвитку інноваційних методів навчання, таких як гейміфікація та інтерактивні додатки, які роблять навчальний процес більш цікавим та захоплюючим.

Персоналізація та адаптивність, які забезпечує штучний інтелект, дозволяють ефективніше виявляти та виправляти прогалини у знаннях студентів, пропонуючи їм додаткові матеріали та ресурси, що відповідають їхнім освітнім

потребам. Використання аналітичних можливостей AI також допомагає вчителям краще розуміти тенденції та взаємозв'язки в навчальному процесі, що сприяє своєчасному налаштуванню навчальних методик.

Штучний інтелект відкриває нові горизонти для освіти, сприяючи створенню більш адаптивного, персоналізованого та ефективного навчального середовища. Це дозволяє не лише підвищити якість освіти, але й зробити її доступнішою для всіх категорій студентів, забезпечуючи рівні можливості для навчання та розвитку. Важливо продовжувати дослідження та впровадження AI в освітню сферу, враховуючи етичні та соціальні аспекти, щоб максимально використовувати потенціал цієї технології на благо суспільства.

РОЗДІЛ 3. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ ІЗ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ

3.1 Специфіка застосування AI у медіакомунікаціях

Використання штучного інтелекту у сфері медіакомунікацій відкриває нові перспективи для підготовки спеціалістів, оскільки ця галузь постійно розвивається та адаптується до змін у технологіях та споживчих вподобаннях. AI надає унікальні можливості для покращення якості та ефективності медіаконтенту, забезпечуючи при цьому глибше розуміння аудиторії та її переваг.

Одним із ключових аспектів застосування AI у медіакомунікаціях є здатність до глибокого аналізу великих даних. Це означає, що системи можуть ефективно обробляти та інтерпретувати величезні обсяги інформації, які можуть включати поведінкові дані аудиторії, переваги споживачів, тренди в соціальних мережах та інші релевантні метрики. Такий аналіз дозволяє медіафахівцям краще розуміти свою аудиторію та створювати більш цільовий та ефективний контент.

Штучний інтелект також грає важливу роль у персоналізації контенту. Завдяки алгоритмам машинного навчання та обробці природної мови, AI може автоматично адаптувати контент до інтересів та вподобань конкретного споживача або сегменту аудиторії. Це означає, що медіаконтент може бути точно націлений, забезпечуючи більш високу залученість та ефективність комунікацій[12].

У сфері виробництва контенту, AI може автоматизувати ряд процесів, від редагування та сортування відео до створення текстового контенту. Наприклад, AI-додатки для виробництва новин можуть автоматично генерувати статті на основі наборів даних або наданої інформації, значно прискорюючи процес створення контенту та звільняючи журналістів для більш складних та аналітичних задач.

Крім того, AI відіграє важливу роль у вдосконаленні рекламних стратегій у медіа. Застосування алгоритмів для цільової реклами та оптимізації кампаній на

основі аналізу поведінки користувачів дозволяє медіакомпаніям максимально ефективно використовувати свої рекламні бюджети.

Освітні програми, які готують майбутніх спеціалістів у галузі медіакомунікацій, повинні акцентувати увагу на навчанні навичкам роботи з технологіями AI, щоб підготувати фахівців, здатних адаптуватися до швидко змінюваних умов ринку. Підготовка до роботи з інноваційними технологіями, розуміння тенденцій у медіа та здатність до креативного мислення стануть ключовими для успішної кар'єри у цій сфері.

3.2 Можливості AI для підготовки фахівців у сфері медіакомунікацій

Штучний інтелект відкриває нові перспективи у підготовці фахівців у сфері медіакомунікацій, пропонуючи інноваційні підходи до навчання та розвитку професійних навичок. Використання AI дозволяє не лише підвищити ефективність та якість освіти, але й надати студентам унікальні знання та навички, необхідні для успішної роботи в динамічному світі медіа[11].

1. Навчання на Основі Даних та Аналітики: AI може забезпечити студентам-медійникам доступ до інструментів для аналізу великих даних, що є невід'ємною частиною сучасної медіаіндустрії. Оволодіння навичками роботи з даними, включаючи збір, аналіз та інтерпретацію інформації, є критично важливим для розуміння поведінки аудиторії та розробки ефективних медіастратегій.

2. Симуляції та Моделювання: Застосування AI для створення реалістичних симуляцій та моделювання різних медіасценаріїв дає студентам можливість експериментувати та вчитися в контрольованому, але реалістичному середовищі. Це допомагає у розвитку критичного мислення та прийняття обґрунтованих рішень у медіаплануванні та кампаніях.

3. Автоматизація Рутинних Завдань: AI може автоматизувати багато рутинних процесів, таких як збір новин, базове редагування відео та тексту,

дозволяючи майбутнім фахівцям зосередитися на більш творчих та аналітичних аспектах роботи в медіа.

4. **Інтерактивне Навчання:** З використанням AI-технологій, навчальний процес стає більш інтерактивним і залучаючим. Це може включати використання віртуальної реальності для імітації роботи в медіа-студії або доповненої реальності для створення інтерактивних медіа-проектів.

5. **Розвиток Навичок Критичного Мислення:** У сфері медіакомунікацій важливо вміти критично оцінювати інформацію. AI може допомогти у вивченні та аналізі різних медіа-трендів та новин, сприяючи розвитку навичок критичного мислення та аналітичних здібностей.

6. **Підготовка до Швидко Змінюваних Умов Ринку:** Вивчення застосування AI у медіакомунікаціях готує студентів до роботи в умовах швидко змінюваних технологічних та ринкових умов, розвиваючи гнучкість та адаптивність, необхідні для успіху в цій сфері[10].

Враховуючи ці можливості, підготовка фахівців медіакомунікацій із застосуванням AI стає не просто актуальною, але й необхідною для розуміння та ефективного використання новітніх технологій у сфері медіа. Це відкриває шлях до створення інноваційного, динамічного та конкурентоспроможного медіапростору.

3.3 Ризики та виклики використання AI у сфері медіакомунікацій

Використання штучного інтелекту в медіакомунікаціях, хоча й відкриває безпрецедентні можливості, також супроводжується певними ризиками та викликами. Розуміння цих аспектів є важливим для розвитку збалансованих та етичних підходів у цій галузі.

Одним з основних ризиків є питання упередженості та недостовірності. AI-системи залежать від даних, на яких вони навчаються, і якщо ці дані містять упередженість, результати можуть бути хибними або некоректними. У

медіакомунікаціях це може призвести до поширення стереотипів, неправдивої інформації або однобокого висвітлення подій [9].

Іншою важливою проблемою є конфіденційність та безпека даних. Зі збільшенням використання AI для аналізу поведінкових даних аудиторії виникає ризик порушення приватності. Це вимагає ретельного врахування етичних норм та законодавчих вимог при зборі та обробці особистої інформації.

Автоматизація, яку забезпечує AI, також може призвести до втрати робочих місць у певних секторах медіакомунікацій. Журналісти, редактори та інші медіапрацівники можуть виявитися під загрозою заміщення автоматизованими системами, що вимагає переосмислення ролі людського фактора в медіаіндустрії.

Ще одним викликом є забезпечення точності та надійності AI-систем. У контексті медіакомунікацій, де достовірність інформації має вирішальне значення, невірні висновки або помилкові дані, генеровані AI, можуть мати серйозні наслідки.

Крім того, існує виклик забезпечення неперервного оновлення та підтримки AI-систем, оскільки технології швидко розвиваються. Необхідність постійно оновлювати знання та навички для роботи з новітніми технологіями вимагає гнучкості та адаптації як з боку освітніх установ, так і від фахівців.

Враховуючи ці ризики та виклики, важливо розвивати і впроваджувати стратегії, які б забезпечували відповідальне та етичне використання AI в медіакомунікаціях. Це включає розробку та дотримання строгих етичних принципів, захист даних, відкритість до нових технологій, а також підготовку фахівців, здатних ефективно та відповідально працювати з цими технологіями [11].

Розглядаючи ризики та виклики, пов'язані з використанням AI у медіакомунікаціях, важливо також звернути увагу на додаткові аспекти, які можуть впливати на цю галузь:

- Впровадження AI у медіакомунікаціях порушує важливі етичні питання, особливо щодо авторського права та інтелектуальної власності.

Створення контенту, генерованого машинами, може призвести до юридичних спорів щодо авторства та використання такого контенту.

- Використання персоналізованих алгоритмів може призвести до "фільтраційних бульбашок", де користувачі отримують лише ту інформацію, яка відповідає їхнім попереднім перевагам, обмежуючи різноманітність точок зору та інформації, яку вони споживають.

- Існує ризик, що надмірна залежність від AI для створення контенту може привести до зниження його якості, оскільки машини можуть не вловлювати тонкощі та нюанси, які є важливими для глибокого та багатогранного зображення подій.

- Залежність від алгоритмів також може обмежити креативність, оскільки машинне генерування контенту часто базується на існуючих даних та тенденціях, що може призвести до стереотипного та одноманітного зображення інформації.

- Впровадження AI вимагає від фахівців медіакомунікацій не тільки технічних навичок роботи з новими інструментами, але й здатності критично оцінювати та ефективно використовувати результати, які вони надають.

- Професійна роль журналістів, редакторів та інших медіафахівців може зазнати змін, вимагаючи більш глибокого розуміння взаємодії між технологією та контентом, а також навичок управління та аналізу даних.

- Використання AI для автоматизації новинних потоків може привести до труднощів у верифікації інформації, особливо у випадках швидкого поширення новин.

- Зростає ризик поширення дезінформації та фальшивих новин через автоматизовані системи, що вимагає розробки ефективних методів контролю та перевірки інформації, генерованої AI [7].

AI пропонує значні можливості для розвитку та ефективності у сфері медіакомунікацій, необхідно уважно ставитися до потенційних ризиків і викликів. Забезпечення відповідального використання AI, розвиток етичних стандартів, захист даних та неперервне навчання та адаптація професіоналів є ключовими для

використання потенціалу цих технологій без шкоди для якості контенту, довіри аудиторії та загальної етики в галузі.

3.4 Аналіз сучасних трендів та перспектив у використанні AI у медіакомунікаціях

Сучасний розвиток та застосування штучного інтелекту в медіакомунікаціях відзначається декількома ключовими трендами та перспективами, які визначають майбутнє цієї галузі.

Перш за все, є важливим зростання ролі автоматизованого контенту. Це означає використання AI для автоматичного створення новин, статей та іншого типу контенту, що базується на алгоритмах та шаблонах. Хоча цей підхід може підвищити ефективність та швидкість виробництва контенту, він також ставить питання щодо якості та глибини такого контенту.

Другий важливий тренд - це зростання персоналізованого використання медіа. AI дозволяє точно налаштовувати контент на основі індивідуальних переваг користувачів, їхньої поведінки та історії переглядів. Це веде до більш цільового та залученого споживання медіа, але також порушує питання про "фільтраційні бульбашки" та можливе обмеження експозиції різноманітним думкам та інформації.

Третім ключовим аспектом є використання AI для покращення інтерактивності та залученості користувачів. Це може включати в себе інтерактивні медіаплатформи, де контент адаптується у реальному часі на основі вибору та взаємодії користувача.

Крім того, велику увагу приділяється використанню AI для аналізу та прогнозування трендів у медіа. Аналітика, заснована на AI, дозволяє медіафахівцям аналізувати великі обсяги даних для виявлення поточних трендів, розуміння поведінки аудиторії та адаптації стратегій контенту відповідно до змінних умов [9].

Однак, разом з цими трендами, сектор медіакомунікацій також зіштовхується з викликами, пов'язаними з використанням AI, включаючи необхідність забезпечення етичного використання даних, захисту приватності користувачів та уникнення дискримінаційних практик.

На завершення, перспективи використання AI в медіакомунікаціях надзвичайно обнадійливі, але вони вимагають відповідального підходу, який включає критичне мислення, постійне оновлення навичок та знань, а також розробку ефективних стратегій для інтеграції цих технологій у виробництво та розповсюдження контенту.

Технології штучного інтелекту значно впливають на медіакомунікації, відкриваючи нові можливості для змін у виробництві, поширенні та споживанні медійного контенту. Розвиток AI відбувається у всьому світі, зокрема, в провідних навчальних закладах, дослідницьких установах та великих компаніях.

Ми розглянемо впливи технологій штучного інтелекту на підготовку фахівців із медіакомунікацій, з особливою увагою до ролі AI у навчальних програмах та вимог до сучасних фахівців. Дослідження спрямоване на визначення ключових аспектів впровадження AI у цій сфері та передбачає якісний аналіз кейс-стаді провідних освітніх програм, інноваційних методик підготовки спеціалістів і реальних прикладів впровадження технологій AI у медіакомунікаціях. За мету у нас буде виявити перспективи та можливі виклики інтеграції штучного інтелекту в навчальні процеси.

В цьому тексті пропонуємо розглянути провідні міжнародні інституції, які займаються передовими дослідженнями та впровадженням штучного інтелекту у медіакомунікаціях:

1. Інститут Алана Тьюрінга (Велика Британія) об'єднує університети та дослідницькі установи, спеціалізовані на розробці штучного інтелекту, та активно застосовує його в медіакомунікаціях для покращення державних послуг [1].

2. Університет Карнегі-Меллона (США) має значний досвід у розвитку машинного навчання та мов програмування, які широко використовуються у медіа-сфері [2].

3. Університет Цінхуа (Китай) поєднує автоматизацію, інформатику та електронний зв'язок, допомагаючи студентам вивчати ключові аспекти штучного інтелекту [3].

4. Китайська академія наук (Китай) застосовує штучний інтелект у різних сферах, включаючи медіакомунікації [4].

5. Університет Кембридж (Велика Британія) спеціалізується на розмовних діалогових системах, розпізнаванні образів, синтезі мови та машинному навчанні [5].

6. Мюнхенський технічний університет (Німеччина) розвиває штучний інтелект для різних галузей, впроваджуючи нові технології у медіакомунікаціях [6].

В одному ряду з провідними світовими центрами також можна подивитись на передових представників цієї сфери в Україні

1) Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна) активно розвиває напрями досліджень, пов'язані зі штучним інтелектом. Факультет інформаційних технологій та факультет кібернетики пропонують навчальні програми, що включають вивчення машинного навчання, обробку природної мови та розробку інтелектуальних систем для використання в медіакомунікаціях [7].

2) Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (Україна) впроваджує штучний інтелект у різних галузях, включаючи розпізнавання образів, аналіз великих даних та створення інтелектуальних систем. Факультет інформатики та обчислювальної техніки, а також факультет прикладної математики готують фахівців, які зможуть використовувати штучний інтелект у різних сферах медіакомунікацій [8].

3) Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна) є одним з провідних науково-дослідних закладів країни, де активно досліджуються можливості штучного інтелекту. Факультети прикладної математики та інформатики розробляють навчальні програми, що охоплюють обробку природної мови, комп'ютерний зір та аналіз даних. Використання AI в дослідженнях та навчанні допомагає створювати сучасні інтелектуальні системи, які можуть бути застосовані в медіакомунікаціях [9].

Розглядаючи ці центри передового досвіду, можна зробити кілька проміжних висновків:

- Спільною рисою більшості дослідницьких інституцій є розвиток технологій штучного інтелекту, що застосовуються у медіакомунікаціях для покращення ефективності та інновацій.
- Інституції працюють над підготовкою висококваліфікованих фахівців у сфері AI, поєднуючи вивчення машинного навчання, розпізнавання образів та автоматизації.
- Кожен із закладів акцентує увагу на своєму унікальному підході до дослідження й інтеграції штучного інтелекту в медіакомунікаціях.

Для порівняння ключових особливостей кожного з цих університетів можна привести таку таблицю:

Таблиця 1

Порівняльна таблиця іноземних університетів, які використовують AI у навчанні

Університет	Напрямки досліджень	Методи підготовки фахівців	Унікальні підходи до технологій та застосування
Інститут Алана Тьюрінга (Велика Британія)	Медіакомунікації, продуктивність, державні послуги.	Навчання у співпраці з університетами та дослідницькими установами.	Активно застосовує штучний інтелект для покращення державних послуг.
Університет Карнегі-Меллона (США)	Машинне навчання, програмування для медіа-сфери.	Навчання та дослідження в провідних лабораторіях.	Широко використовує машинне навчання та програмування в медіа-сфері.
Університет Цінхуа (Китай)	Автоматизація, інформатика, електронний зв'язок.	Курси з інформатики, електроніки, зв'язку.	Поєднання інформатики та електронного зв'язку для комплексного вивчення штучного інтелекту.
Китайська академія наук (Китай)	Машинне навчання, AI для різних сфер.	Навчання через дослідницькі проекти.	Використання лабораторій для впровадження AI у різні сфери, включаючи медіа.
Університет Кембридж (Велика Британія)	Розмовні діалогові системи, розпізнавання образів, синтез мови.	Спеціалізовані курси з діалогових систем та машинного навчання.	Інноваційні підходи до застосування AI в медіакомунікаціях.
Мюнхенський технічний університет (Німеччина)	Автономні автомобілі, охорона здоров'я, комп'ютерний зір.	Навчання та дослідження в провідних лабораторіях.	Інноваційні підходи до комп'ютерного зору для впровадження в медіакомунікаціях.

Також окремо подивимось на ситуацію з провідними українськими ЗВО:

Таблиця 2

Порівняльна таблиця українських університетів, які використовують AI у навчанні

Університет	Напрямки досліджень	Методи підготовки фахівців	Унікальні підходи до технологій та застосування
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Машинне навчання, обробка природної мови, інтелектуальні системи.	Факультети інформаційних технологій та кібернетики.	Програми з машинного навчання, обробки природної мови та інтелектуальних систем.
НТУУ "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"	Розпізнавання образів, аналіз великих даних, інтелектуальні системи.	Факультети інформатики, прикладної математики.	Об'єднує аналіз даних та інтелектуальні системи для впровадження в медіакомунікаціях.
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Обробка природної мови, комп'ютерний зір, аналіз даних.	Факультети прикладної математики та інформатики.	Використовує AI для створення сучасних інтелектуальних систем у медіакомунікаціях.

Подальший розвиток технологій штучного інтелекту стане важливим фактором у трансформації навчання медійних спеціалістів. AI вже зараз впливає на медіа-індустрію і цей вплив лише зростатиме. Застосування автоматизованих систем обробки даних, глибокого аналізу контенту та прогнозування трендів на ринку медіа відкриває нові горизонти для підготовки професіоналів, здатних ефективно використовувати ці інструменти у своїй роботі.

По-перше, аналіз великих даних допомагає студентам та медійникам зрозуміти вподобання аудиторії та прогнозувати тенденції у медіапросторі. Вони отримують можливість створювати точнішу й таргетовану стратегію контенту.

По-друге, системи обробки природної мови допоможуть майбутнім медіафахівцям краще розуміти вплив тексту, розвивати навички автоматичного редагування та оптимізації контенту. Це допоможе в економії часу та ресурсів, що позитивно вплине на продуктивність і якість роботи.

По-третє, автоматизовані системи обробки відео та аудіо, включаючи розпізнавання обличчя, голосу та образів, дозволять студентам отримати практичні навички роботи з передовими технологіями. Це дає їм змогу краще зрозуміти складні процеси медіавиробництва та створювати більш інтерактивний, персоналізований контент.

Щоб проілюструвати ці тенденції на практиці, можна розглянути приклад ChatGPT від OpenAI (версія 3.5), який вміє відповідати на запитання та генерувати контент. Для експерименту звернемося до нього з питанням: «Які перспективи існують для покращення навчання медіафахівців у сфері штучного інтелекту?».

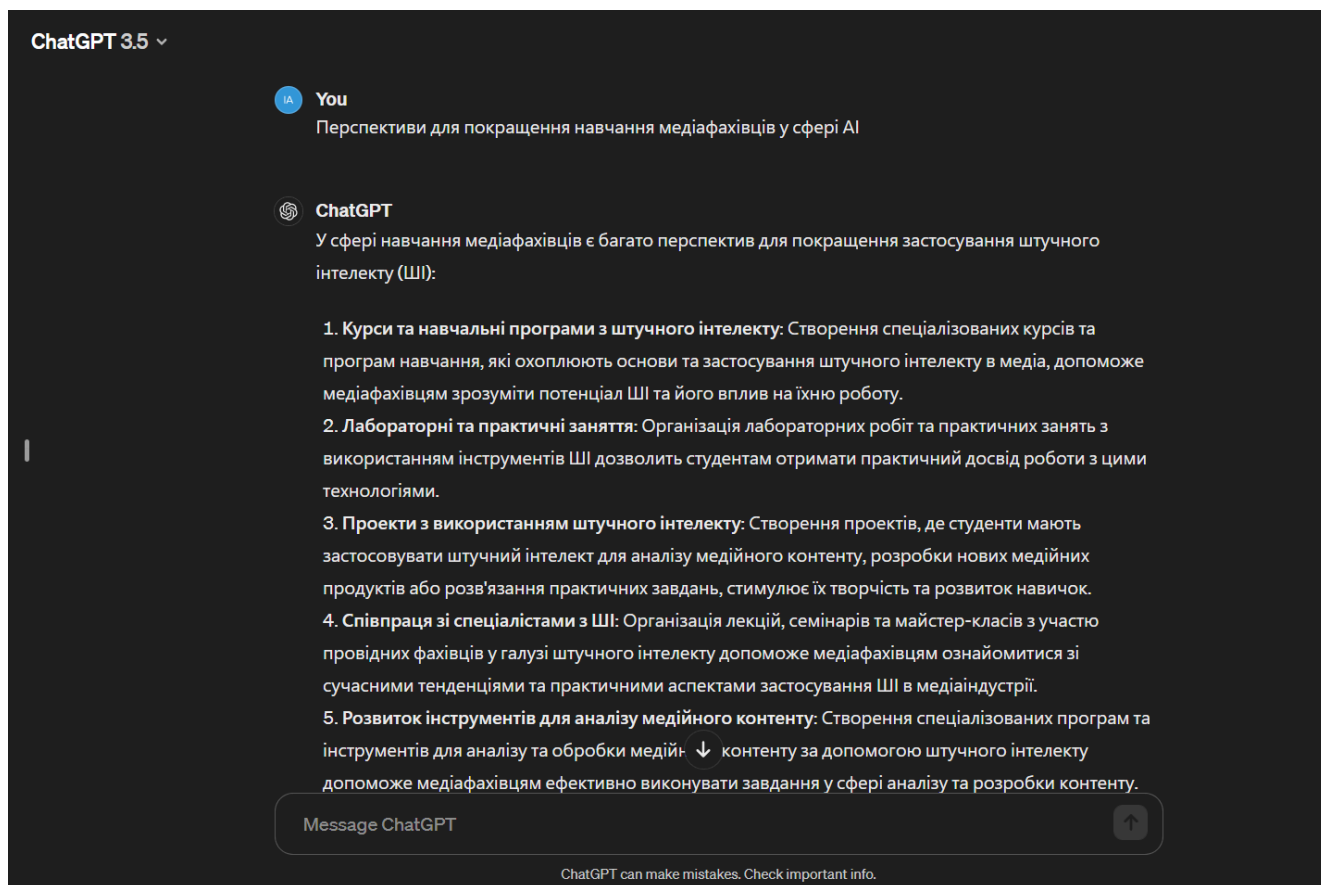

Рисунок 1.1. Відповідь AI на поставлене питання у сфері медіакомунікацій

Із рисунка видно, що відповідь ChatGPT є дещо загальною, що є типовим для автоматизованих відповідей. Проте, є можливість уточнити кожен з пунктів, додавши приклади специфічних курсів, програм або проектів, які вже реалізовані у вищих навчальних закладах чи в медіа-індустрії.

Щоб зробити текст більш вагомим, можна було б включити статистику або дослідження, які підтверджують висунуті тези. Наприклад, згадати про вплив курсів з AI на успішність студентів у розв'язанні конкретних завдань або на їхнє працевлаштування.

Щоб текст не виглядав надмірним, важливо зосередитися на тому, як кожен елемент допомагає студенту або професіоналу в медіа. Наприклад, пояснити, як практичні заняття з AI впливають на швидкість і якість роботи з медіаданими. Критика може вказувати на те, що викладена інформація є загальновідомою. Щоб додати цінність, можна включити коментарі від експертів або випадки з практики, які ілюструють унікальні випадки використання AI у медіа. Реалізація цих змін може допомогти зробити відповідь більш інформативною, корисною та цікавою для аудиторії, особливо для тих, хто прагне глибше зрозуміти та застосувати AI у своїй професійній діяльності.

Глибоке впровадження AI в навчальний процес надасть майбутнім медіаспеціалістам конкурентні переваги. Вони навчатимуться ефективно поєднувати творчий потенціал з технологічними можливостями для інноваційного підходу до вирішення сучасних викликів у медіаіндустрії.

3.5. Рекомендації з використання технологій AI для підготовки медіафахівців

Сучасні виклики та швидкий розвиток технологій штучного інтелекту (AI) вимагають суттєвих змін у системі підготовки медіафахівців. Нижче наведено рекомендації для університетів України щодо інтеграції технологій AI у навчальний процес, з урахуванням досвіду провідних закордонних університетів.

Рекомендації які я пропоную для покращення навчання у сфері впровадження AI:

1. Додати більше практичних курсів з AI у навчальні програми:
 - Студенти мають навчатися машинному навчанню, аналізу даних та комп'ютерному зору не тільки теоретично, але й практично.
 - Практичні курси дозволять застосувати теоретичні знання на реальних прикладах, створюючи медіапроекти за допомогою сучасних інструментів AI.
2. Розширити співпрацю з провідними технологічними компаніями:
 - Створити партнерства з компаніями, які займаються розробкою технологій штучного інтелекту, щоб студенти могли отримати стажування та досвід роботи з реальними проектами.
 - Організувати лекції та семінари за участі практиків з індустрії, які можуть ділитися своїм досвідом.
3. Забезпечити міждисциплінарний підхід до навчання:
 - Поєднувати курси з інформатики, математики та медіа, щоб студенти могли отримати багатогранні знання.
 - Міждисциплінарний підхід забезпечить ширше розуміння, як працюють AI-технології у різних сферах медіа.
4. Створити лабораторії AI для медіа:
 - Лабораторії повинні бути обладнані сучасним програмним забезпеченням для аналізу даних, обробки природної мови та машинного навчання.
 - Вони стануть простором для спільних проектів студентів, де вони зможуть навчатися працювати в команді та застосовувати знання на практиці.
5. Запровадити стажування та програми обміну:
 - Надати студентам можливість стажуватися у компаніях, які використовують AI в медіаіндустрії.
 - Запропонувати студентам обмін з іноземними університетами для отримання різноманітного досвіду.
6. Підтримувати викладачів у підвищенні кваліфікації:

- Організувати семінари та курси для викладачів, щоб вони були в курсі нових тенденцій і методик навчання.

- Це дозволить їм розробляти сучасні курси та використовувати передові підходи до навчання студентів.

Врахування закордонного досвіду:

- Університет Карнегі-Меллона (США): Практичне навчання на реальних проєктах із взаємодією з індустрією забезпечує глибше розуміння, як застосовувати AI у медіа.

- Інститут Алана Тьюрінга (Велика Британія): Наукова співпраця з міжнародними центрами дозволить залучати провідних спеціалістів для спільних досліджень та навчання.

- Університет Кембридж (Велика Британія): Міждисциплінарні програми в Університеті Кембридж поєднують різні аспекти AI та медіа, забезпечуючи всебічну підготовку.

- Університет Цінхуа (Китай): Зосередження на автоматизації та аналізі великих даних допоможе студентам освоїти практичні навички у розробці технологій для медіа.

- Мюнхенський технічний університет (Німеччина): Використання AI для обробки візуальних даних допоможе студентам краще зрозуміти, як створювати сучасний медіаконтент.

Впровадження цих рекомендацій забезпечить університетам України підготовку студентів, здатних впроваджувати штучний інтелект у медіаіндустрію та використовувати його потенціал для створення інноваційного контенту.

Ми знову пропонуємо скористатись AI, щоб дізнатись, які рекомендації він рахує за потрібне внести у медійну сферу університетів України. На цей раз ми використаємо AI Gemini, у якого запитаємо: «Рекомендації з використання технологій AI для підготовки медіафахівців в університетах України».

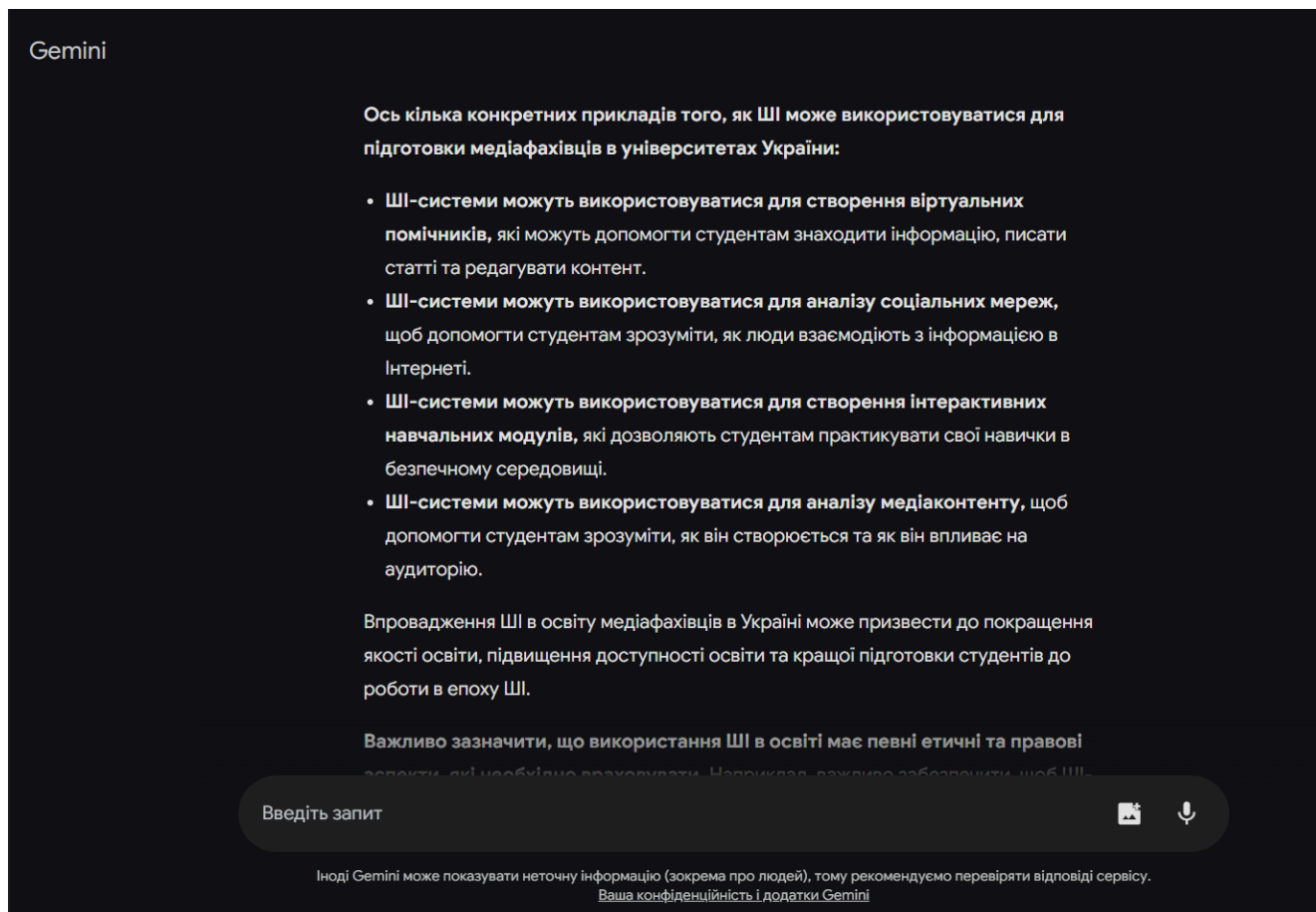

Рисунок 2.1. Рекомендації з використання технологій AI для підготовки медіафахівців в університетах України

Із рисунка ми бачимо чітко структуровану відповідь AI, яка поділена на пункти. Кожен пункт містить окрему рекомендацію щодо застосування AI у підготовці медіафахівців. Цей формат забезпечує легкість в сприйнятті та аналізі інформації, що є особливо корисним для студентів та викладачів у навчальному процесі.

AI може бути використаний для розробки віртуальних помічників, які допомагають студентам знаходити необхідну інформацію, писати статті та редагувати контент. Це значно спрощує процес збору та обробки даних, а також допомагає удосконалити навички письма.

AI може аналізувати дані з соціальних мереж, дозволяючи студентам краще зрозуміти, як люди взаємодіють з інформацією в Інтернеті. Це надає інсайти щодо вподобань та поведінки аудиторії, що є важливим для створення ефективних

комунікаційних стратегій. Він дозволяє створювати інтерактивні навчальні модулі, які можуть бути використані для практичних занять у безпечному середовищі. Це дає студентам можливість відпрацьовувати технічні та креативні навички в контрольованих умовах, підвищуючи їхню підготовленість до реальних викликів роботи в медіасфері.

Застосування AI для аналізу медіаконтенту дозволяє студентам глибше зрозуміти, як зміст створюється та як він впливає на аудиторію. Це включає аналіз тенденцій, вподобань та відгуків, що сприяє кращому розумінню медіа-ландшафту. Попри те, що AI може генерувати контент на основі існуючих даних та тенденцій, людська креативність і здатність до інновацій є незамінними в створенні унікального та оригінального контенту. Медіафахівець може мислити нестандартно і запропонувати оригінальні рішення, які важко алгоритмічно передбачити.

Фахівець з медіакомунікацій може краще зрозуміти емоційні та культурні потреби своєї аудиторії. Це дозволяє створювати більш цільовий контент, який резонує з відчуттями та досвідом людей. AI, навпаки, може не враховувати тонкощі людських емоцій на такому ж рівні.

Медіафахівець має здатність осмислено ставитися до етичних аспектів медіапродукції. Він може оцінювати потенційний вплив контенту на суспільство і уникати шкідливих стереотипів чи маніпуляцій, тоді як AI може генерувати контент, базуючись лише на алгоритмічних висновках.

У динамічному медіа-просторі часто виникають ситуації, що вимагають швидкої адаптації та гнучкості — від справляння з кризовими ситуаціями до зміни стратегії розповсюдження контенту. Людські фахівці можуть оперативно реагувати та змінювати підходи, тоді як AI може вимагати перепрограмування або додаткових вхідних даних для адаптації.

3.6. Практичне застосування технологій AI у навчальному процесі при підготовці спеціалістів з медіакомунікацій

Університети можуть використовувати технології AI для автоматизації процесу виробництва та підготовки контенту для навчальних цілей. Наприклад, системи обробки природної мови можуть використовуватися для автоматичного створення текстового контенту для викладання матеріалу або для генерації завдань та тестів для студентів. Такий підхід дозволяє викладачам ефективно використовувати свій час та ресурси для створення освітнього контенту.

Використання алгоритмів розпізнавання образів може допомогти в університетах автоматизувати процес створення та редагування відеоматеріалів для навчальних цілей. Це може включати в себе автоматичне редагування лекційних відео, створення анімацій або графіків для пояснення складних концепцій.

Технології AI можуть бути використані в університетах для аналізу та оптимізації даних, пов'язаних з навчальним процесом. Системи машинного навчання можуть аналізувати дані про академічні досягнення студентів, їхню активність на заняттях та інші параметри, щоб ідентифікувати та підтримувати студентів, які потребують додаткової підтримки.

Застосування алгоритмів машинного навчання також дозволяє університетам персоналізувати навчальний процес для кожного студента. AI може аналізувати дані про індивідуальні навички, інтереси та стилі навчання студентів, щоб надавати їм персоналізовані матеріали та завдання, які відповідають їхнім потребам та здібностям.

Впровадження технологій AI в університетську освіту вимагає розробки нових навчальних програм та методик, щоб забезпечити студентам не лише традиційні академічні знання, але й навички роботи з інноваційними технологіями. Університети повинні навчати студентів аналізу даних, роботи з алгоритмами машинного навчання та розуміння етичних та правових аспектів використання AI у навчанні та дослідженнях.

Використання технологій AI в університетах відкриває нові можливості для покращення якості та ефективності навчального процесу, а також підвищує рівень підготовки фахівців у цій сфері. Розуміння та використання цих технологій стає ключовим для успіху в сучасній освітній системі.

Застосування штучного інтелекту в медіакомунікаціях, хоча й відкриває безпрецедентні можливості, також супроводжується певними ризиками та викликами. Розуміння цих аспектів є важливим для розвитку збалансованих та етичних підходів у цій галузі.

Одним з основних ризиків є питання упередженості та недостовірності. AI-системи залежать від даних, на яких вони навчаються, і якщо ці дані містять упередженість, результати можуть бути хибними або некоректними. У медіакомунікаціях це може призвести до поширення стереотипів, неправдивої інформації або однобокого висвітлення подій.

Іншою важливою проблемою є конфіденційність та безпека даних. Зі збільшенням використання AI для аналізу поведінкових даних аудиторії виникає ризик порушення приватності. Це вимагає ретельного врахування етичних норм та законодавчих вимог при зборі та обробці особистої інформації.

Університети звертаються до технологій штучного інтелекту, щоб трансформувати навчальний процес у більш інтерактивний та ефективний спосіб. Використання AI для інтерактивного навчання та оцінювання відкриває нові можливості для залучення студентів, персоналізації навчального досвіду та оцінки їхнього прогресу. Розглянемо деякі аспекти використання AI в цій області:

1. **Інтерактивне навчання.** Застосування технологій AI дозволяє створювати інтерактивні навчальні середовища, які залучають увагу студентів та сприяють їхньому активному навчанню. Наприклад, використання віртуальної реальності або доповненої реальності може створити іммерсивне навчальне середовище, де студенти можуть взаємодіяти з матеріалом, експериментувати та вивчати складні концепції у більш зрозумілому форматі.

Крім того, системи інтелектуального підтримки навчання можуть адаптувати навчальний матеріал до індивідуальних потреб та рівня знань кожного

студента. За допомогою алгоритмів машинного навчання, системи можуть виявляти слабкі місця студентів та надавати їм додаткову підтримку або додаткові матеріали для вивчення.

2. Оцінювання та звітність. Технології AI також використовуються для автоматизації процесу оцінювання студентів та надання звітності про їхній прогрес. Системи автоматичного оцінювання можуть аналізувати результати студентів та надавати детальні звіти про їхні досягнення, слабкі місця та можливі шляхи покращення. Технології AI можуть використовуватися для створення інтерактивних тестів та завдань, які дають студентам змогу навчатися в процесі вирішення завдань та одночасно отримувати негайний фідбек щодо їхнього прогресу.

3. Підготовка до практичної роботи. Використання AI у навчанні допомагає студентам розвивати навички, які будуть корисні для їхньої майбутньої практичної роботи. Інтерактивні навчальні інструменти дозволяють студентам експериментувати та вирішувати реальні проблеми в безпечному середовищі, що підготовлює їх до реальних викликів, з якими вони зіткнуться у своїй кар'єрі. Використання технологій AI для інтерактивного навчання та оцінювання в університетах стає все більш важливим для забезпечення якісної та ефективної освіти. Ці технології допомагають покращити залученість студентів, персоналізувати навчальний процес та підготувати їх до майбутніх викликів у сучасному світі.

Таким чином ми можемо розглянути приклад де AI створить нам декілька питань, які викладачі зможуть використати в навчальному процесі для оцінки студентів та їхньої зацікавленості у цій сфері. За «допомогою» знову звернемось до ChatGPT 3.5 з таким запитом: «Напиши 5 питань для тестування студентів у сфері медіакомунікацій».

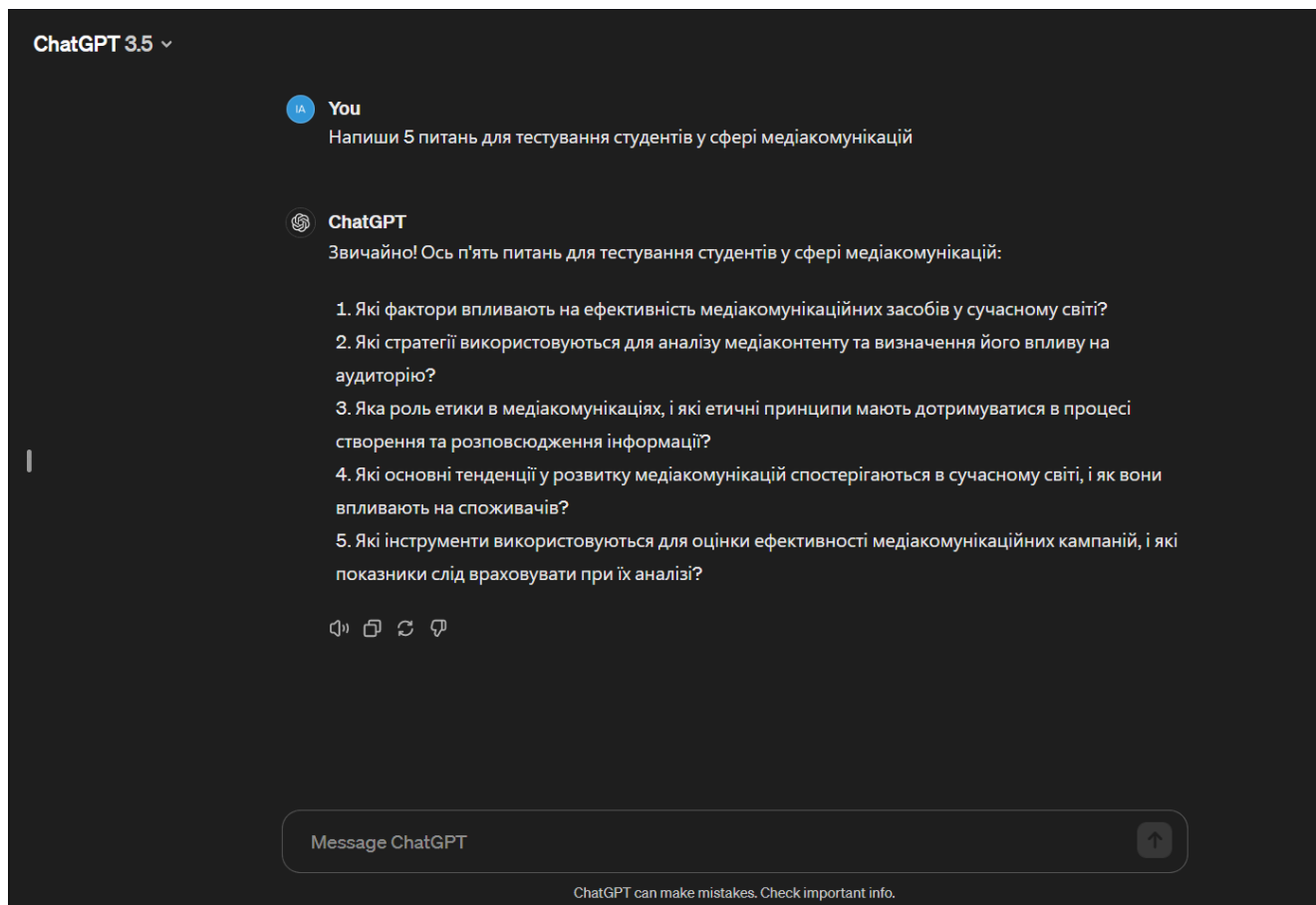

Рисунок 3.1. Запит до AI у контексті опитування студентів у сфері медіакомунікацій

На рисунку відображені п'ять питань, для тестування студентів у сфері медіакомунікацій. Питання включають різноманітні аспекти медіакомунікацій, такі як вплив факторів на ефективність медіа, аналіз медіаконтенту, етичні принципи в медіакомунікаціях, тенденції розвитку медіа, та інструменти для оцінки ефективності кампаній. Ці питання демонструють глибину і широту розуміння AI в цій області, а також його здатність структурувати питання, що покривають важливі теми медіакомунікації.

Хоча AI може ефективно формулювати питання, людський фахівець здатен краще розуміти контекст та нюанси, які можуть бути прихованими в тексті або ситуації. Фахівець може знайти зв'язки між фактами та ідеями, які не завжди очевидні для AI. Світ медіакомунікацій швидко змінюється, і фахівці можуть швидше адаптуватися до нових трендів та змін у індустрії, аж до модифікації

питань або методів оцінки в реальному часі залежно від актуальних подій. Фахівці можуть краще оцінювати емоційний вплив питань на студентів, що дозволяє їм формувати більш мотивуючі та залучаючі тести. Інтуїтивне розуміння того, як студенти можуть реагувати на різні теми, дозволяє підготувати питання, які стимулюють критичне мислення та глибше осмислення матеріалу.

Висновки до розділу 3

У сфері підготовки спеціалістів з медіакомунікацій в останні роки спостерігається підвищений інтерес до тематики AI. Але, на жаль, в університетах України відсутні деякі компоненти, які могли б поліпшити роботу технологій штучного інтелекту; для виправлення цієї ситуації варто зосередити увагу на наступних моментах:

1. Більший фокус на практичний досвід: багато університетів не надають достатньо можливостей для практичного застосування технологій штучного інтелекту. Важливо розвивати практичні курси, проекти та стажування в компаніях, де студенти могли б отримати реальний досвід роботи з цими технологіями.

2. Сучасне програмне забезпечення та обладнання: університети часто не мають доступу до оновленого програмного забезпечення та обладнання, яке є потрібним для реалізації проектів зі штучним інтелектом. Необхідно забезпечити студентів доступом до сучасних інструментів розробки та аналізу даних.

3. Стимулювання досліджень у галузі AI: університети мають активніше підтримувати дослідницькі програми та проекти, пов'язані з розвитком технологій штучного інтелекту. Це може включати надання грантів для досліджень, організацію конференцій та семінарів у цій галузі.

4. Інтеграція з іншими дисциплінами: технології штучного інтелекту широко використовуються в різних сферах життя, тому важливо сприяти міждисциплінарному співробітництву. Університети можуть створювати

спеціалізовані програми та курси, які об'єднують знання з інших галузей з технологіями штучного інтелекту.

Шлях до подальшого розвитку використання технологій штучного інтелекту в університетах України вимагає постійного вдосконалення програм та інфраструктури, сприяння науковим дослідженням і практичній реалізації проектів у цій області.

ВИСНОВКИ

У дослідженні можливостей та ризиків використання технологій штучного інтелекту в підготовці спеціалістів із медіакомунікацій, було виявлено, що AI пропонує величезні можливості для інновацій та ефективності у цій галузі. Від адаптивного навчання до автоматизації рутинних завдань і глибокого аналізу великих даних, AI здатний значно підвищити якість та персоналізацію освіти. Однак, ці переваги супроводжуються ризиками, включаючи упередженість даних, проблеми конфіденційності та потенційну втрату робочих місць через автоматизацію.

Аналіз сучасних трендів у сфері штучного інтелекту в медіакомунікаціях показав, що технології AI можуть радикально змінювати пейзаж медійної індустрії, від способів створення контенту до його розповсюдження та персоналізації. Це відкриває нові можливості для підготовки фахівців, які зможуть використовувати ці технології для створення більш глибокого, інтерактивного та цільового контенту.

Для ефективного використання AI у підготовці фахівців з медіакомунікацій, важливо приділити увагу ретельному відбору та аналізу даних, щоб уникнути упередженості. Програми навчання повинні включати курси, які розвивають критичне мислення та навички аналізу, враховуючи етичні та правові аспекти роботи з персональними даними. Також важливим є адаптація до швидкозмінного технологічного середовища та розвиток гнучкості у навичках.

Метою роботи було розробити комплексний підхід до дослідження особливостей комунікації інфлюенсерів в соціальних мережах, що дозволило б максимально використовувати їх потенціал для ефективного впливу на аудиторію та мінімізувати можливі ризики. Ця мета була досягнута через виконання наступних завдань:

1. Проведений аналіз показав, що AI може радикально змінювати підходи до створення та розповсюдження контенту, відкриваючи нові можливості для інфлюенсерів.

2. Встановлено, що використання AI в освітніх процесах може значно підвищити якість підготовки спеціалістів через персоналізацію навчання та автоматизацію рутинних завдань.

3. Запропоновані рекомендації щодо інтеграції AI в навчальні програми, включаючи розвиток критичного мислення та врахування етичних аспектів.

4. Виявлені основні ризики, такі як упередженість даних та проблеми конфіденційності, а також запропоновані шляхи їх мінімізації.

5. Запропоновані конкретні кроки для інтеграції AI в освітні програми з метою підвищення ефективності та інклюзивності навчання.

Це дослідження було зосереджено на загальних аспектах використання AI в медіакомунікаціях, однак залишило поза увагою деякі специфічні галузі застосування, такі як вплив персоналізованих медіа на суспільство. Перспективи подальших досліджень включають:

- Розробка методів для виявлення та корекції упередженості в алгоритмах AI: Це допоможе забезпечити більш етичне використання технологій у медіакомунікаціях.

- Вивчення впливу автоматизації на ринок праці в медіаіндустрії: Необхідно дослідити, як автоматизація вплине на зайнятість та які нові навички будуть потрібні.

- Аналіз впливу персоналізованих медіа на суспільство: Дослідження того, як персоналізовані медіа можуть впливати на громадську думку та поведінку.

У сфері підготовки спеціалістів з медіакомунікацій в останні роки спостерігається підвищений інтерес до тематики AI. Однак, в університетах України відсутні деякі компоненти, які могли б поліпшити роботу технологій штучного інтелекту. Для виправлення цієї ситуації варто зосередити увагу на наступних моментах:

- 1) Багато університетів не надають достатньо можливостей для практичного застосування технологій штучного інтелекту. Важливо розвивати практичні курси, проекти та стажування в компаніях, де студенти могли б отримати реальний досвід роботи з цими технологіями.

2) Університети часто не мають доступу до оновленого програмного забезпечення та обладнання, яке є потрібним для реалізації проектів зі штучним інтелектом. Необхідно забезпечити студентів доступом до сучасних інструментів розробки та аналізу даних.

3) Університети мають активніше підтримувати дослідницькі програми та проекти, пов'язані з розвитком технологій штучного інтелекту. Це може включати надання грантів для досліджень, організацію конференцій та семінарів у цій галузі.

4) Технології штучного інтелекту широко використовуються в різних сферах життя, тому важливо сприяти міждисциплінарному співробітництву. Університети можуть створювати спеціалізовані програми та курси, які об'єднують знання з інших галузей з технологіями штучного інтелекту.

Шлях до подальшого розвитку використання технологій штучного інтелекту в університетах України вимагає постійного вдосконалення програм та інфраструктури, сприяння науковим дослідженням і практичній реалізації проектів у цій області. Враховуючи швидкі зміни в технологічному ландшафті, освітні програми мають бути адаптовані таким чином, щоб забезпечити студентам актуальні та релевантні знання та навички. Це включає постійне оновлення курсів та навчальних матеріалів, а також залучення професіоналів з галузі для проведення майстер-класів та воркшопів. Важливим також є заохочення до досліджень та інновацій серед студентів, що допоможе їм не лише здобути глибокі знання у галузі, але й розвинути власний креативний підхід до використання AI у медіакомунікаціях.

Майбутнє медіакомунікацій з штучним інтелектом обіцяє бути динамічним та інноваційним, вимагаючи від фахівців постійної готовності до навчання та адаптації до нових викликів. Справжній прогрес у цій сфері буде залежати від здатності інтегрувати технологічні можливості з етичними, креативними та стратегічними підходами, що є ключем до розвитку більш розумної та відповідальної системи медіакомунікацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Петрова П.П., Сидоренко С.С. Аналіз використання AI у медіа: сучасні тенденції. Львів: Літера, 2019. – 188 с.
2. Іванов І.І. Штучний інтелект у медіакомунікаціях: теорія та практика. Київ: Наукова думка, 2020. – 256 с.
3. Sailer, M. et al. Adaptive feedback from artificial neural networks facilitates preservice teachers' diagnostic reasoning in simulation-based learning. *_Learning and Instruction_*, 2022, Vol. 83, 101620. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2022.101620> (дата звернення: 09.12.2023).
4. Bellas, F. et al. AI curriculum for European high schools: an embedded intelligence approach. *_International Journal of Artificial Intelligence in Education_*, 2022, Vol. 33, No. 2, P. 399–426. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1007/s40593-022-00315-0> (дата звернення: 09.12.2023).
5. Albasalah, A., Alshawwa, S., Alarnous, R. Use of artificial intelligence in activating the role of Saudi universities in joint scientific research between university teachers and students. *_Plos One_*, 2022, Vol. 17, No. 5, e0267301. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0267301> (дата звернення: 09.12.2023).
6. Alnaqbi, A. M. Ali, Yassin, A. Md. Current status, challenges and strategies of artificial intelligence and e-learning the UAE military education system. *_International Journal of Sustainable Construction Engineering and Technology_*, 2021, Vol. 12, No. 3, P. 352–361. Доступно за URL: <https://doi.org/10.30880/ijscet.2021.12.03.034> (дата звернення: 09.12.2023).
7. Alnaqbi, A. M. Ali, Yassin, A. Md. Evaluation of success factors in adopting artificial intelligence in e-learning environment. *_International Journal of Sustainable Construction Engineering and Technology_*, 2021, Vol. 12, No. 3, P. 362–369. Доступно за URL: <https://doi.org/10.30880/ijscet.2021.12.03.035> (дата звернення: 09.12.2023).
8. Dou, X. Application value of multimedia artificial intelligence technology in English teaching practice. *_Mobile Information Systems_*, 2021, Vol. 2021, 3754897.

Доступно за URL: <https://doi.org/10.1155/2021/3754897> (дата звернення: 09.12.2023).

9. Du, G., Sun, Y., Zhao, Y. The innovation of ideological and political education integrating artificial intelligence big data with the support of wireless network. *_Applied Artificial Intelligence_*, 2023, Vol. 37, No. 1, 2219943. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1080/08839514.2023.2219943> (дата звернення: 09.12.2023).

10. Durso, S. d. O., Arruda, E. P. Artificial intelligence in distance education: a systematic literature review of Brazilian studies. *_Problems of Education in the 21st Century_*, 2022, Vol. 80, No. 5, P. 679–692. Доступно за URL: <https://doi.org/10.33225/pec/22.80.679> (дата звернення: 09.12.2023).

11. Bogina, V. et al. Educating software and AI stakeholders about algorithmic fairness, accountability, transparency and ethics. *_International Journal of Artificial Intelligence in Education_*, 2021, Vol. 32, No. 3, P. 808–833. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1007/s40593-021-00248-0> (дата звернення: 09.12.2023).

12. Jin, Y. et al. Evaluation model of educational curriculum in higher schools based on deep neural networks. *_Mobile Information Systems_*, 2021, Vol. 2021, 6275096. Доступно за URL: <https://doi.org/10.1155/2021/6275096> (дата звернення: 09.12.2023).

13. Інститут Алана Тьюрінга. URL: <https://www.turing.ac.uk> (дата звернення: 17.04.2024).

14. Університет Карнегі-Меллона. URL: <https://edmasters.org/carnegie-mellon-university> (дата звернення: 19.04.2024).

15. Університет Цінхуа. URL: <https://www.tsinghua.edu.cn/en/> (дата звернення: 25.04.2024).

16. Китайська академія наук. URL: <https://council.science/uk/member/china-chinese-academy-of-social-sciences-cass/> (дата звернення: 26.04.2024).

17. Кембриджський університет. URL: https://www.masterstudies.com/masters-degree/united-kingdom/england/cambridgeshire/cambridge/amp?page=2&gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwxeyxBhC7ARIsAC7dS399

[Tl2voLDkynYhk_3PsyTlc_oy3cL7us6odQzyFks1M0jQPSJkUy0aAsE5EALw_wcB](https://www.stuhhdium.de/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwxeyxBhC7ARIsAC7dS39dqpL_PYL8fgMbrM4bx6O1S0r0CymYTWa3_elJEeEKPO_NFZjMTlwaAg78EALw_wcB)

(дата звернення: 27.04.2024).

18. Мюнхенський технічний університет. URL:

https://www.stuhhdium.de/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwxeyxBhC7ARIsAC7dS39dqpL_PYL8fgMbrM4bx6O1S0r0CymYTWa3_elJEeEKPO_NFZjMTlwaAg78EALw_wcB (дата звернення: 24.04.2024).

19. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL:

<https://knu.ua> (дата звернення: 29.04.2024).

20. Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". URL: <https://kpi.ua> (дата звернення: 28.04.2024).

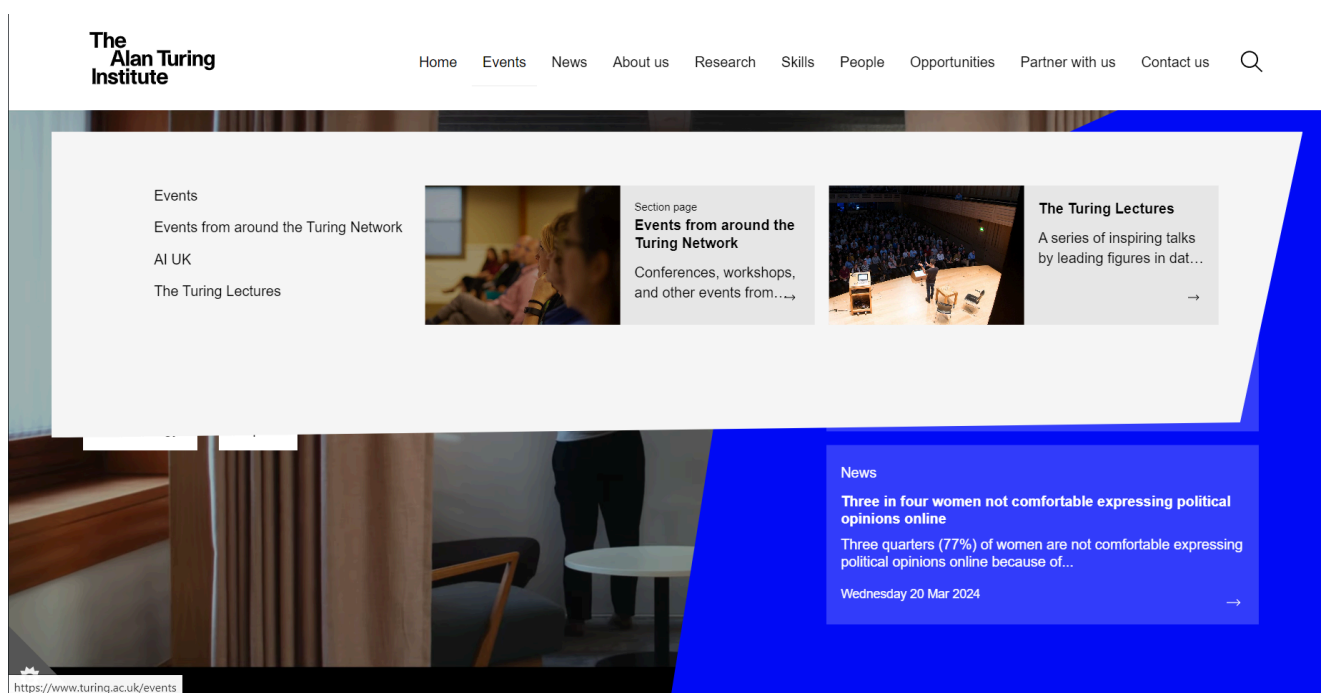
21. Харківський національний університет імені Василя Назаровича Каразіна. URL: <https://karazin.ua>. (дата звернення: 21.04.2024).

ДОДАТОК А

А.1. Огляд головної сторінки університетів які використовують AI у процесі навчання

Нище наведено головні сторінки сайтів звідки бралась інформація по даному огляду:

Інституту Алана Тьюрінга (Великобританія):

Університету Карнегі-Меллона (США):

Carnegie Mellon University Search

Academics Admission About Visit Research Student Experience Athletics Give

Scholars. Creators. Makers.

CMU > Academics

Academics Schools and Colleges

Academics

- Interdisciplinary Programs
- Libraries
- Learning for a Lifetime
- Admission
- About
- Visit
- Research
- Student Experience
- Athletics
- Give
- Alumni
- Business & Research Partners
- COVID-19 Updates
- Faculty & Staff
- Students

Харківський національний університет імені Василя Назаровича Каразіна:

Сайт університету Факультети та підрозділи

Харківський національний університет імені Василя Назаровича Каразіна
Соціологічний факультет

Cognoscere Docere Eudire

Головна Про факультет Навчання Наука Студенту Вступникам Контакти

Socio KARAZIN
Соціологічний факультет

АНОНСИ

НОВИНИ

21 квітня 2024 року
[Менеджмент корпоративної соціальної відповідальності: зустріч з фахівцями Національної служби посередництва та примирення](#)

21 квітня 2024 року
[Другий Харківський продовольчий форум «Харків на шляху до продовольчої безпеки: виклики»](#)

Шановні абітурієнти!

Соціологічний факультет, який є №1 в Україні за версією журналу Forbes Ukraine, вітає Вас на нашому сайті. Вже 01 липня 2023 року починається вступна кампанія, тож ми зібрали всю актуальну інформацію в одному посиланні.

mssg.me/2nird - тут Ви знайдете все, що Вас цікавить, про наші спеціальності

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

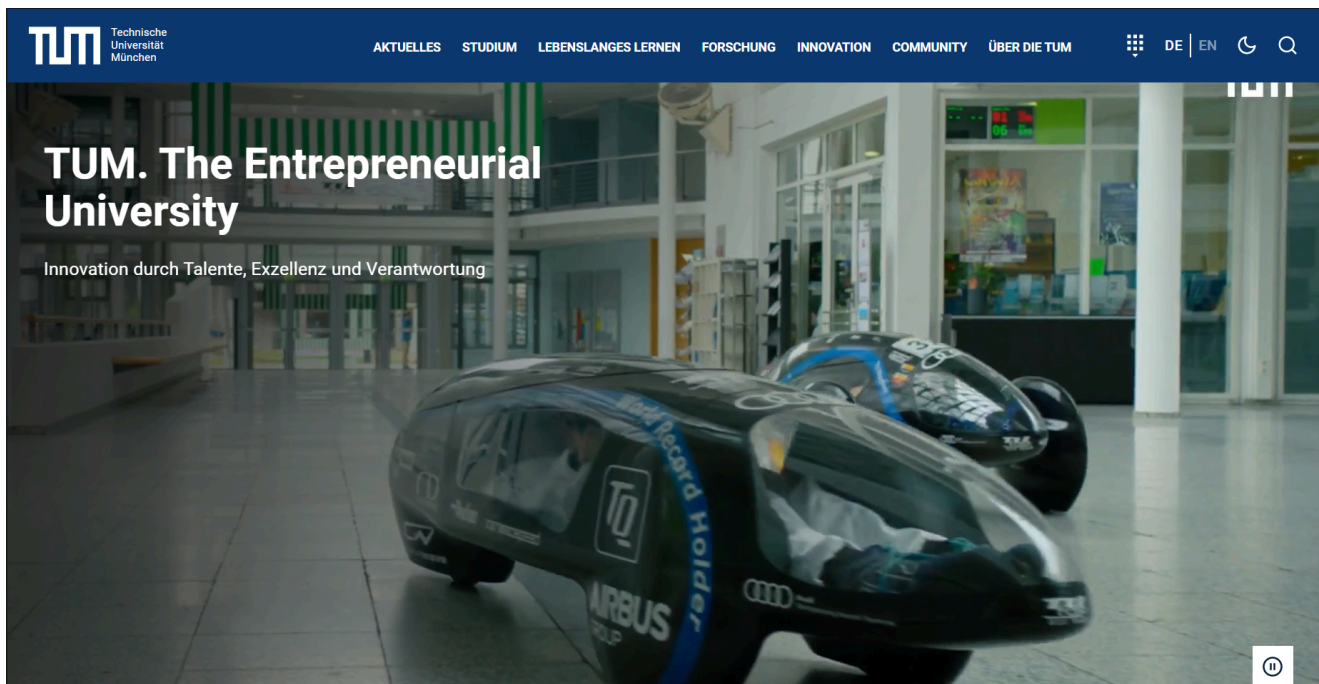
Всі спеціальності

Спеціальності факультету

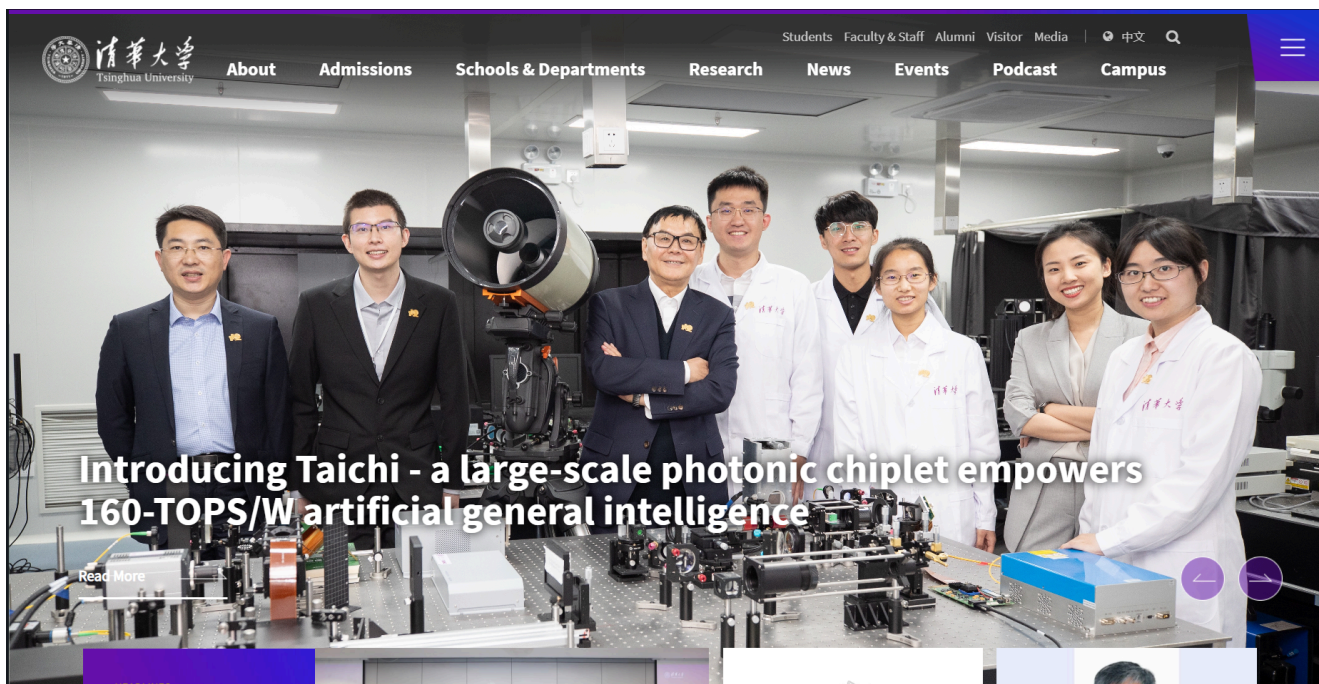
Вступна кампанія

Посередницька служба примирення

Мюнхенський технічний університет (Німеччина):

Університет Цінхуа (Китай):

Китайська академія наук (Китай):

International Science Council

ПРО НАС | ШО МИ РОБИМО? | НАШІ ЧЛЕНИ | ПУБЛІКАЦІЇ | ОСТАННІ ОНОВЛЕННЯ | ПОДІЇ | ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ | UKRAINIAN

Ми об'єднуємо світ завдяки силі науки

Міжнародна наукова рада каталізує та об'єднує наукову експертизу, консультації та вплив на питання, що викликають велике занепокоєння як для науки, так і для суспільства, завдяки унікальному глобальному членству природничих, соціальних і гуманітарних наук.

Глобальний конкурс ISC для наукових місій для сталого розвитку вже відкритий і закінчується 31 травня 2024 року.

Ми будемо вітати коаліції з усього світу, щоб подати заявку на участь у цій інноваційній місійній науковій ініціативі, яка спрямована на прискорення дій щодо досягнення Цілей сталого розвитку. [Застосувати](#)

Кембриджський університет (Велика Британія):

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

Gates Cambridge

Class of 2024

How do we change the world for the better? We need people with vision and the necessary skills to tackle the complex challenges we face. The Gates Cambridge Scholarship brings people together achieve this. [Meet the Gates Cambridge Scholars.](#)

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського":

The screenshot shows the homepage of the National Technical University of Ukraine 'Igor Sikorsky Kyiv Polytechnical Institute'. The header features the university's logo and name in Ukrainian, along with social media icons and navigation links for 'УНІВЕРСИТЕТ', 'ВСТУП', 'ОСВІТА', 'НАУКА', and 'СТУДЕНТСТВО'. The main banner is a dark blue image with a hand holding a glowing 'AI' symbol, surrounded by various icons representing technology and innovation. The text on the banner reads 'Конкурс стартап-проектів у сфері штучного інтелекту' and '5 червня 2024 року'. Below the banner, there are sections for 'НОВИНИ | ВСІ НОВИНИ' and 'Оголошення', which includes a notice about a competition for replacement positions and a new acceleration program.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна):

The screenshot shows the homepage of the National University of Kyiv named after Taras Shevchenko. The header is a red bar with navigation links for 'Інформація', 'Підрозділи університету', 'Абітурієнтам', 'Наука', 'Студентам', 'Ресурси', 'Новини', 'Пошук', and 'EN'. Below the header, there is a red bar with the university's name in Ukrainian: 'КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА'. The main content area is divided into several sections: 'Календар подій', 'КНУ ЕХРО', and 'Віртуальний меморіал'. The 'Інформація' section is expanded, showing four sub-sections: 'Загальна інформація', 'Офіційна інформація', 'Підрозділи університету', and 'Абітурієнтам'. Each sub-section includes a brief description and a 'Більше інформації' button. To the right of each sub-section, there is a 'Також діється' (Also active) section with links to various university services and programs.